

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 14. Medium efficacißimum obtinendi peccatorum remißionem, est calumniarum remißio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](#)

non timebo mala. Ne intellexeris hinc verba sit
 etia esse quo ad corpus, sed quo ad animam;
 sicut supra diximus: in illo enim Psalmo con-
 tundit David mentem nostram ad spiritualia ac-
 tollere, ut tertius inharetur. Nouimus (sic) D.
 Augst. 3 docente nos D. Ioanne, animam vi-
 tate per charitatem, quia deficiente, moritor.
 1. Joan. 3 Qui non diligit, manet in morte & nos scimus,
 2. 3. quoniam transi iussum de morte ad vitam, quo-
 D. niam diligimus fratres, unde D. Augst. Et amic-
 AVG. sa dilectio, mori tua. Aduerte verb, quotiescun-
 Tem. 3. que aliquis in te confunditur, maledictis & oppro-
 briis in te debacchatur, aut iniuriam interrogat vix
 tolerandam: duos contra te simul inimicos
 commoueri, visibilem unum, qui corpori no-
 ceat, inuisibilem alterum, qui animam petat, vt
 V. cam perdat. Duos inimicos tibi constitue ante ocu-
 A duo. los, unus apertum, alterum occultum, apertum
 bus, hominem occultum diabolum. Vt sibilis impetrat
 impu. corpus, in mortem, ut occidat, ut famam, ut
 gna. bona dissipet. Inuisibilis animam aggreditur,
 mur. ut eam priuet charitate, bonis, meritis, salute
 inimi. Hunc, ut magis perniciem plus delas timete;
 cis. sic enim praemoguit te Salvador: Nolite timere
 Matth. 10.28. vos, qui occidunt corpus, & amplius non habent,
 quod faciant. Hanc mortem sibi modo formida-
 bat David, dum eum inimici persequuntur: ti-
 mebat enim fieri posse, ut in ipsis iracundus
 insurgeret, frendens incandesceret, & immemor
 sui virtutem ab eis experire: hoc autem inibi
 sic censebat pergrae adferret documentum:
 dum enim eos in corpore interficio, animam
 mihi diabolus confodiet, odio & vindicta eu-
 piditate. Hoc timore totis membris contremi-
 eco, ait David.
 Memoriam nobis reficit David historie
 Job 2. Job, in quem multis machinis diabolus bellum
 3. mosit, sed omnium periculissimum fuit, dum
 eum per propria vxorem aggreditur, quam
 acriter incisauit, ut virum variis criminationi-
 bus irritaret. Perpendit Origen, verba hec:
 2. In. Dixi illi vxor sua, que bene conuenient illis:
 Job post. a Dixit serpens ad mulierem. Dixerunt, qui col-
 medi. loquebantur Euæ, diabolus & serpens, sed prin-
 Gen. 3. cipalis fuit diabolus. Hi duo locuti sunt Job
 mulier & Satan, & sic adiungit textus, secun-
 dum Septuaginta: Reipiciens in eam, Convertis
 se Job ad illam: non dicit simileiter, vidit il-
 lam, sed quod couersus ad illam, responderit: li-
 cet enim eam oculis corporis videtur, & vidit pa-
 riter iuxta illam & Satan oculis mentis: & quod
 illa verbotum fuorum aculeis corpus affigendum impetrat, Satan vero in animam spicula

contorqueret, per impatientiam condemnans
 dam, impatienciam, inquam, contra Deum, qui
 eum, post tort exhibita obsequia plagiis, misericordiis
 & vulneribus attriterat: proinde eius responsio
 diabolum magis, quam vxorem tangebat, cum
 contestaretur, quas patiebatur calamitates, dona
 esse Dei, in suam utilitatem sibi collata, sicut in
 eundem finem ei sanitatem & diutinas ipse con-
 tulerat. Si bona suscepimus de manu Dei, &c. Hunc lib.
 præ ceteris inimicum plus timuit. Job, utique 10.
 qui ei maius posset adferre documentum, hunc
 & David formidabat: nouerat enim, si bale
 commotus in aduersarios, illos aut laederet, aut
 occideret, sibi gratias damnum acqueret. in-
 imicum quidem in corpore vexaret, sibi vero
 mortem animam inferret, tanto grauior dani.
 quantum præualeat anima corpori: Formido mortu
 ecclisis super me. Vide hanc materiam latius de
 ducentum in tractatibus nostris.

§. 14. Medium efficacissimum obtinendi pecca-
 torum remissionem, est calunniarum re-
 usso.

T Rauseamus veteris, bolus hunc comme- 48
 lentes, & de eius innumeris & ineffabilibus
 fructibus gaudebimus, quos nobis Christus
 proponit, haec subiungens: Ut si tu filii patris ve-
 stri, qui in celo est. Quid tibi perludes: quod
 ruram tuam, mortem & infamiam appetas,
 dum tibi haec præcipit: Dilige inimicos te/ras
 Absit. Vitam tuam, honorem tuum, & latrem
 æternam tibi desiderat, insuper ut filius sis patris
 tui per diuinam gratiam, & heres æterne vita
 per gloriam. Omnia reddit facilita, etiam durissima
 quaque, spes præmij, commodi & luci.
 Dilige inimicos vestros, & suprema queque pet-
 cipientis: quid haec? Eritis filii patrum vestricar-
 es. Duo his comprehenduntur, quorum unum
 quidque, bonum includit multo præstans,
 quam lingua Angelica, ne dum humana possit ex-
 ponere. Sit homo filius Dei, per deos ineffabilia
 dona supra naturam. Primum per remissionem
 peccatorum. Secundum per infusionem gratiae,
 sicut docet D. Petrus. Dico igitur primo: quod 1. Pat.
 per obedientiam eorum, quæ tibi Deus præci-
 pit, obirebis incomprehensibilem quoddam bene-
 dictum, remissionem scilicet peccatorum. O
 quantum hoc beneficium! sufficeret hoc vincere
 (teste D. Chrysostom.) ut omnem delimit. dif. D. Ch.
 difficultatem, licet multo fore illa grauior. Non ha[n]d
 solum facti difficultatem, charissime cogitis, imp[er]ito
 gratias

gratias referre teneris, quod per beneficium inimico
caelatum, tanta possit obtinere, quod apud Deum
fides tibi fiducia referentur, ut peccatorum tibi
sit disampatio.

In Ezech. Doctrinam hanc proficitur D. August. & ad
nro 33 eius declarationem duas statuit propositiones.

Prima: nullum quantumvis iustum esse sine pec-
catis, ob que potest & debet quotidie Dominum

Matth. 6. rogare. Dimittit nobis debita nostra. Unde docti-
f. simus & verissimum dixit D. Iohannes: Si dixi-
1. mus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos se-
ducimus, & veritas in nobis non est. Ab hac re-
gula excipit D. August. Chirillum Dominum,

euangelique purissimum Matrem. Quod si numquam
vult comprehendi, quotiescumque de peccatis
ageatur. Secunda: Non possumus applicare me-
dium efficacius postceptra Sacra menta, nec
opus aliquod facere, quo Deum, nostro modo
loquendi, fortius adstringamus, ut nobis nostra
dimittat peccata, quam tu nos peccantibus igno-
scendo. Hoc Theologica ratione probat, quam
explosimus per expellam Christi doctrinam:

Tract. 5. Dimittit & dimittetur. Si dimittitis hominibus
28. 109. peccata eorum, dimittet & vobis Pater vester ca-
lificis peccata veltra. & alibi: Cum slabis ad
14. orandum, dimittit &c. Cuius pax etiam ratio-
nem reddit D. Chrysostomus. Tantò pluris facit Deus
Isaiah. opus bonum, quam opus purius sit in eius honorem:
Ego 26. ut vidimus primo die Quadragesimæ, Vulgo
14. nota est obedientia Abrahæ quantum Deus eum
exulerit dum filium suum parat offere Deo in
holocaustum, ita ut videantur Deo deficere ver-
ba, quibus hoc Abrahæ opus exaggetur. Quia
fecisti hanc rem, & non pepercisti unigenito tuo
propter me: Quomodo opus vocas: Rerum hanc:
cur non designas quid sit? Tam excellens est &
meritorum, ut nullum ioueniantur nomen, quo
declaretur, quid sit. Et haec causa fuit, ob quam
tanti illud fecerit, illo tam praelato promissio
remunerari, & tam solemni iuramento confir-
mari. Per memet ipsum iurauit &c. Opes fuit
pura intentione factum in Dei gloriam, & pra-
cise, quia hoc ei Deus imperaverat: ipsum enim
in se, contra inclinationem erat Abraham, contra
voluntatem, in sui acerbissimum dolorem, fami-
lie damnum & polterstatim optata detrimen-
tum: ipsum parem, fieri vici fui, viscerum
footum dilectissimi preceptorum. Vincus & fo-
lus Deus obiectum erat Abraham: hoc significat
pleno ore: Non pepercisti unigenito tuo propter
me. Adexamini redicto opera tua, que si be-
simatus fueris, nullum inuenies, quod fiat pu-
cias propter Deum, quam ignorare inimicis,

benefacere his qui oderunt vos, eius procura
commodum, qui tuo studet incommode: quia
ad hoc nihil aliud te movebit, quam solus Deus:
Nec enim ad hoc te mox aut propria voluptas,
aut naturæ inclinatio, aut commodum, aut ho-
nor tuus, aut quies tua, sed unica & pura Dei
gloria.

I. Et hoc Christus in Evangelio clarissimè indica-
uit: Si amicū tuum diligis, fratres, & filios, Remissio
aut beneficiorum: parum tibi Deus obligatur: iniuriæ
quia ad hoc tua te provocar natura, carnem tuam Deum tibi
amat & sanguinem, & diligere te diligentem: deinceps
salutantem resalutare, beneficioribus retribuere,
ita agunt homines infideles, hæc Barbarorum
virtus, peccatorum perfidio, quia & bestiarum
opus quotidianum: ita ut, licet nullus esset
Deus tibi hoc præcipiens, id ipsum faceres. Di-
ligeret vero inimicum, hoc nostro loquendi mo-
do, deinceps Deum, cum sit ad eius solius glo-
riam, prouide opus eis quod cum efficaciter in-
figat, ut tibi & peccata dimittat, & gratiam
largiat. & illi iure dicere possit, ait D. Au-
gusti, a Redde quod promissi: quia sic quod ins. a Ser. 39.
suffit. Legi D. Gregor. Nyffen, b & D. Augusti, & de verbis
explicantes orationem Dominicam quam Chri- Domini
stus ad inlaudem Apollorum nobis compo- in fine.
suit doctissimus Magister: ut eam quotidie Pa. b Lib. de-
tti nostro celesti presentemus: Magnum no- orat Do-
bis in ea prædictis benecherum ait D. Augusti minima,
Qui enim habent causam, & volunt supplicare orati.
Imperatori, querunt aliquem scholasticum iurisperit. cD. Avg.
ritum; à quo sibi precem companionur, ne forte si Tract. 7.
aliter petierit, quam sperat, non solum non im- in Ioann.
petent, quod petunt, sed & paenam pro beneficio Tom. 9.
consequantur.

Optime moverant Apolloli gratias difficulti & 49. 50.
magno momenti lice coram diuino tribunali nos
angustari: est autem haec de nostrorum remis-
sione peccatorum, & nostre salutis, gratiae,
gloria & vita æternæ negotio maxime arduo.
Ignorantes fuisse, & quid nobis si pretendemus,
nescimus: sicut postmodum D. Paul. Nam quid Rom. 3. x
omnis, sicut operis, nescimus. Sæpe numero, 26.
petimus, id quod nobis non expedire nescimus;
quinimo & ipsi Apostoli Iacobus & Iohannes,
tam inconsideratam petitionem Christo obtu-
lerunt, ut illam velut fatuam reiecerit. Nesci. Matth. 20.
tis quid petatis. Recurrunt ergo Apostoli, ad 22.
Chirillum: Domine doce nos orare. Curvergo que. D. Ago-
rent saplicare Apololi. & ion invenient quo Tom. 9.
modo adirent Imperatoris a Deum, discernenti Chris-
tio: Domine doce nos orare. Hoc est luxuriente nosfer-
effor Dei, imo confessio, tempore nobis precepit.

Conclu-

Consensit Christus, & hanc eis & nobis oratio
Matth. 6. nisi formulam compoluit. Sic ergo orabitis: Pater
noster qui es in celis.

Hanc celestem orationem explanat D. Gregor. Nyssen & ut peruenit ad illa verba: Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimisimus debitoribus nostris. Sicut & ait: Quid hoc supre-

Optima precandi formula. me omnium Magister, non congue videris nobis hanc formulam digessisse; nec conveniens apparet, ut rogem ego Dominum. Parce mihi Domine & dimitte quod tibi debeo, sicut dimitto debitoribus meis: primo etenim: quod Deo debeo, debitum est infinitum: (tale enim per peccatum mortale contrahitur) ad cuius solutionem, totum cælum, cum tellis suis, sole & luna; addo, & omnes Angeli, terra unius eum omnibus suis digitis, auto, a genio, genies non sufficiunt. Debita seu iniuria, pro quibus mihi debitores mei adstringuntur, res flocculent, abiecto facta vernicula. Quia igitur ratione dixerit: Dimitte mihi, quas in te commisi, offeculas, cum & ego meas dimittam, mihi illatas? Num esset consequens si ego tibi mille ducatos abstulisset, dicere: Dimitte mihi Domine, debitum, sicut & ego tali debito, qui mihi stipulam abstulit? Ulterius, ubi hoc repetitur, ut ego actiones meas Deo in regulam & mensuram proponam, secundum quam ipsi sit agendum? Quid dicat, ut sumus peccati, & imitemur patrem nostrum, nihil eo melius, & iustius: Verumq[ue] amorem, quod dicamus, ut Deus nes imiceret, & ipse faciat, Sicut & nos: iniuriam videatur. Nihilominus, uocans hanc esse congruentissimam orationem, ab ipsa diuina sapientia compositam. Et omillis alios subtilioribus rationibus D. Gregor. Nyssen, quas plentius retulimus. Hoc affectio omnium supremum Magistrum voluisse nobis significare, nihil efficacius posse a te proponi, quo Deum, ut tibi peccata dimittat, permouetas, quam tibi persuadere, ut ob eius amorem peccata dimittas in te peccantibus, & his qui te oderuerit, benefacias, quia quanto te minus ille denunciet, tanto se Deus pluris tibi denunciat esse proficitur. Hac etsi est

D. Basilius misericordia, ait D. Basil. Te fecit esse medicum No. 29. de tuipus, quæ mensura mensus fueris, mensurabis penit. tui & tibi &c.
Tomi. i.

§. 15. Oratio ueritati innitatur, & Christum audi: Quodcumque supererogaveris; & hoc quod D. Paulus Philemon scribit.

Hoc supposito, ait D August. attende, quas 10. Deo proponis preces, & iris regulam, D. Augustinus, qui ostendit, quicumque a suo superiori temere tradidit, quamlibet perteget, ratione falsa allegata, irreverenter, sit eius rescriptum, iuxta gratia concilio irrita, & nullius efficacia, quia grata imperat, intelligitur concilia: Si preces veritate nitantur, iuris enim forensis est, ut qui in precipuis mensuris Onus fuerit, non illi proste, quod impetraverit: Statim uella ea lexis iurisperitus, ut preces nullae, quibus debet peccatorum nostrorum supplicamus remissio, statim, in eo fundentur, ut dicamus, nos dimittimus, nullae debitoribus nostris, & ignoranter us qui nos calamitati fuerint. Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimisimus debitoribus nostris. Et ita doctrina haec conformis pandectis iuris diuinum. Docuit Dominus de libro iuris ecclæstis, docuit quomodo orarent, & in ipso quod docuit posuit: quodam conditionem. Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimisimus &c. Hoc statuit iuri diuinum digestum: quod eo modo Deus tecum agit, simili quo tu cum proximo egeris. Iure nos ait D. Iulius August. Papa, Imperator, Rex: homines sunt deceptionibus obnoxii, quibus facile possit impondere, prouide quando tuos supplices libellos offeras Pontifici, narraus: Cum tale beneficium, sem præbenda sit velutrum antecollisione donatio: vel vacet, eò quod tempore legitimo non sit ei prouisum: dum subscripti petitioni veltra, sic ordinat: si preces ueritaate veritate non nitantur, talis gratia, nulla sit. Non ergo Deus haec contedendi formulæ: omnia enim novit, an videlicet preces tuæ nitantur mendaciis: quocirca antequam accesseris, verifica illas, si fundamento verum: si enim verum non sit, tuum tecum defers responsionem, te non mereri tamquam gratianum: mendax enim est fundamentum.

Hoc Christus indicauit, dum nobis insinuat, antequam Deo preces nostras offeramus, quas ipse, ut Aduocatus noster, compoluit, conditio nem verificaremus, quam adiecit: Cum fletus Martini ad orandum, dimittite &c. Hoc est opus purum factum intuitu ipsius Dei, & id sibi ipse solendum assunxit. Optime hic quadrat, meo iudicio: quod narrat D. Luc. Docuit Christus Legido, utrum, quod esset mandatum magnum in lege, scilicet